

Satu Karppanen

VN/8654/2025

VALTIONEUVOSTON ASETUS RINTAMAVETERAANIASIAIN NEUVOTTELUKUNNASTA ANNETUN VALTIONEUVOSTON PÄÄTÖKSEN KUMOAMISESTA

Ehdotuksen sisältö

Valtioneuvoston asetuksella ehdotetaan kumottavaksi rintamaveteraanasiaain neuvottelukunnasta annettu valtioneuvoston päätös (681/1979).

Ehdotuksen tausta/perustelut

Eduskunta on ottanut vuoden 1979 tulo- ja menoarvioon 100 000 markan ehdollisen määrärahan momentille 33.01.09 (pysyvät neuvottelu- ja toimikunnat) rintamaveteraanasiaain neuvottelukunnan perustamiseksi. Tämän perusteella Suomen sotien 1939–1945 veteraanien elinolosuhteiden kehittämiseksi asetettiin vuonna 1979 Rintamaveteraanasiaain neuvottelukunta (RINE) sosiaali- ja terveysministeriön yhteyteen. Rintamaveteraanasiaain neuvottelukunnasta säädetään valtioneuvoston päätöksessä 681/1979. Neuvottelukunnan asettamisen tavoitteena on ollut rintamasotilastunnuksessa annetun asetuksen (772/1969) ja rintamapalvelustunnuksesta annetussa asetuksessa (554/1978) tarkoitettujen rintamaveteraanien elinolosuhteiden kehittäminen.

Rintamaveteraanasiaain neuvottelukunnan tehtävänä on ollut tehdä esityksiä ja aloitteita rintamaveteraanien elinolosuhteiden ja yleisen toimeentuloturvan, erityisesti sosiaaliturvan, terveyden – ja sairaanhoidon ja kuntoutuksen sekä asunto-olojen kehittämiseksi. Neuvottelukunnan tehtävänä on ollut myös toimia yhdyssiteenä ja neuvottelevana elimenä viranomaisten ja rintamaveteraanien hyväksi toimivien järjestöjen välillä sekä antaa lausuntoja tehtäviinsä kuuluvista asioista ja suorittaa muutkin valtioneuvoston tai sosiaali- ja terveysministeriön antamat tehtävät.

Rintamaveteraanasiaain neuvottelukunnasta annetun valtioneuvoston päätöksen 3 §:n mukaan valtioneuvosto määrää rintamaveteraanien neuvottelukunnan jäsenet kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Valtioneuvoston viimeksi päätöksellään asettaman neuvottelukunnan 1.1.2022 alkanut toimikausi on päättynyt 31.12.2024.

Valtioneuvoston kanslia asetti eduskuntaryhmien pyynnöstä 27.4.2022 työryhmän laatimaan ehdotuksen tulevaisuuden veteraaniperinnetyöstä. Työryhmältä pyydettiin ehdotusta siitä, miten Suomen 1939–1945 käymien sotien ja niiden veteraanien perinnettä tulevaisuudessa säilytetään, hoidetaan ja vaalitaan keskeisenä osana suomalaista yhteiskuntaa. Lisäksi työryhmältä pyydettiin ehdotusta, mikä on valtion ja eri toimijoiden rooli perinnetyössä sekä sen rahoituksesta. Työryhmän raportti ”Ehdotus veteraaniperinnetyön tulevaisuuden järjestämisestä” julkaistiin 9.3.2023 (Valtioneuvoston kanslian julkaisuja 2023:3). Työryhmä ehdotti raportissaan, että

Satu Karppanen

VN/8654/2025

veteraaniperinteen edistäminen asetetaan puolustusministeriön hallinnonalan tehtäväksi. Työryhmä suositteli, että puolustusministeriön hallinnonalan tehtäväksi asetettaisiin uutena tehtävänä myös veteraaniasiat, ei ainoastaan veteraaniperinteen edistäminen.

Suomen sodissa vuosina 1939–1945 palvelleita rintamatunnuksen omaavia veteraaneja arvioidaan olevan keskuudessamme vuoden 2025 alussa alle 1 500 henkilöä ja heidän puolisoitaan ja leskiään noin 4 500. Valtakunnallisten veteraaniliittojen toiminta on tullut päätökseensä. Rintamaveteraaniliitto purettiin vuoden 2023 lopussa, Suomen Sotaveteraaniliitto purettiin vuoden 2024 lopussa ja Sotainvalidien Veljesliitto puretaan alkuvuodesta 2025. Vastuu jäljellä olevasta edunvalvonta- ja tukityöstä on siirtynyt veteraanijärjestöjen perustamalle Tammenlehvän Perinneliitto ry:lle, joka vastaa näistä tehtävistä 2030-luvulle niin pitkään kuin on tarve.

Veteraaniliitot tekivät rintamaveteraaniasiaain neuvottelukunnalle 14.3.2024 pidetyssä neuvottelukunnan kokouksessa esityksen valtakunnallisen veteraanityön ohjaamisen toimintamallista, joka perustui veteraaniperinnetyöryhmän raporttiin. Veteraaniliitot esittivät, että rintamaveteraaniasiaain neuvottelukunnan toimikauden päättyessä vuoden 2024 lopussa sen tehtävät yhdistettäisiin puolustusministeriön johdossa olevaan veteraaniasiaain neuvottelukuntaan. Rintamaveteraaniasiaain neuvottelukunta kannatti tehtyä ehdotusta valtakunnallisen tason veteraanityön organisoinnista 2025 alkaen.

Puolustusministeriön, Pääesikunnan, rintamaveteraaniasiaain neuvottelukunnan ja veteraanijärjestöjen valmistelun pohjalta asetettiin 24.9.2024 puolustusministerin päätöksellä puolustusministeriön yhteyteen veteraaniasiaain neuvottelukunta (VN/26142/2024-PLM-1), jonka puheenjohtajana toimii puolustusministeriön kansliapäällikkö. Neuvottelukunnassa ovat edustettuina eduskuntaryhmät, veteraaniasioita käsittelevät ministeriöt, puolustusvoimat ja Tammenlehvän Perinneliitto ry.

Veteraaniasiaain neuvottelukunnan tehtävänä on toimia veteraaniperinteiden ylläpitämiseksi ja veteraaniperinnetyön edistämiseksi viranomaisten ja Tammenlehvän Perinneliiton yhteistoiminta- ja neuvottelufoorumina. Neuvottelukunta tekee esityksiä ja aloitteita veteraaniperinteiden ylläpitämiseksi ja kunnioittamiseksi sekä ohjaa Veteraaniperinteen valtakunnallista päätoimikuntaa. Neuvottelukunta voi myös käsitellä vuosien 1939–1945 sotien veteraanien elinolosuhteisiin, tukeen ja huoltoon liittyviä asioita yhteistoiminnassa sosiaali- ja terveysministeriön kanssa.

Koska rintamaveteraaniasiaain neuvottelukunnan tehtävät on päätetty siirtää veteraaniasiaain neuvottelukunnalle, on rintamaveteraaniasiaain neuvottelukuntaa koskeva sääntely tullut tarpeettomaksi. Sanotun vuoksi rintamaveteraaniasiaain neuvottelukunnasta annettu valtioneuvoston päätös esitetään kumottavaksi.